

Όμιλουν: Γιαννουκάκης - Γιαννιάς
Τραγούδι: Η Κλεώ Δενάρδου

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν περασμένη Κυριακή Γιάγκο, είχαμε αρχίσει νά μιλάμε για
τά παλιά αθηναϊκά θέατρα, σαράντα καί πενήντα χρόνια πριν

ΓΙΑΝΝΙΑΝΣ Καί εγώ ήθελα πολύ νά εξακολουθήσωμε αυτήν τήν συζήτηση πού
νομίζω πώς έχει γενικό ενδιαφέρον.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά τήν εξακολουθήσωμε λοιπόν, για νά θυμηθούμε καί άλλα θέα-
τρα.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΣ Μήν ξεχνάς ότι είχαμε αρχίσει από τά καλοκαιρινά συνοικιακά
θέατρα, μιλήσαμε για τό θεατράκι του Κωστάκη στην Λεωφόρο
Συγγρού, για τό θεατράκι στις στήλες του 'Ολυμπίου Διός...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο, κι' αν προχωρήσωμε από του Μακρυγιάννη, προς τό θη-
σεϊον θά φτάσωμε στο Α Ο Δ Ο !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΣ Α Ο Δ Ο είπες ; Τί είναι αυτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ένα συνοικιακό θέατρο, στο θησεϊον, πού λεγότανε Α Ο Δ Ο !
Στήν αρχή, αυτό τό θεατράκι, σανιδένιο φυσικά, είχε τό όνομα
του ιδιοκτήτου του ενός θαρέα καί λεγότανε : θέατρον θαρέα
τί έργα παίζανε ; Κυρίως παντομίμες καί νούμερα ξεκάρφωτα,
σάν ένα είδος Βαριετέ, Όμως βάσεις του θεάματος ήτανε ή παν-
τομίμα. Θέλεις νά σοϋ πω μερικούς τίτλους από τίς παντομίμες
πού παίζανε στο θέατρο θαρέα ; 'Ο Ροβέρτος Διάβολος !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΣ Αυτό ξέρω πώς είναι ένα γαλλικό δράμα του παλαιού γαλλικού
δραματολογίου : Ρομπέρ Λέ Ντιάμπλ !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Άκριβως ! Ρομπέρ Λέ Ντιάμπλ. Κι' άλλες παντομίμες : 'Η αϊχμά-
λωτος των Αγρίων καί μέ Άλλη : 'Ο κακούργος Ιερέας !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΣ Ξεχνάς τούς 'Ιππότας της 'Ομήλλης καί τίς δύο 'Ορφανές.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ξεχνάω πολλές μά σήμερα δέν πρόκειται νά θυμηθούμε τίς παντομίμες τῆς παλαιας ἐποχῆς, μιλάμε γιά τὸ θεατράκι τοῦ Φαρέα, πού κάποτε στά 1919, ἐδῶ καί πενήντα χρόνια δηλαδή ἀνέβασε καί μιὰ ἐπιθεώρησι πού λεγότανε : 'Απ'ὸλα δι' ὀ-
λους

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Απ'ὸλα δι' ὀλους; Αὐτός ἦτανε ὁ τίτλος τῆς ἐπιθεωρήσεως; Μάλιστα. Κι' ἐπειδὴ εἶχε πολλές λέξεις, τέσσερις : 'Απ'ὸλα δι' ὀλους, κόψανε τίς λέξεις καί ἐφήσανε μόνο τ' ἀρχικά τῶν λέξεων : 'Από - ἄλφα, ὠλα-ὀμικρον, διὰ-δέλτα, ὀλους-ὀμι-
κρον πάλι.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τώρα μπήκα στὸ νόημα, 'Αλφα-ὀμικρον-δέλτα-ὀμικρον : ΑΟΔΟ. Αὐτὸ εἶναι Γιάγνο, Δεν μπορῶ ν' ἀρνηθῶ ὅτι εἶσαι εὐφυέστα-
τος. ΑΟΔΟ λοιπόν ἦτανε ὁ τίτλος τῆς ἐπιθεωρήσεως, μά εἶχε τόσο μεγάλη ἐπιτυχία, πού τὸν ἐπόμενο χρόνο ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ θεάτρου, κατέβασε τὸ ὄνομά του καί ἀνέβασε μιὰ πινακίδα θεάτρον : Α Ο Δ Ο, Καί τὸ θέατρο λεγότανε ΑΟΔΟ γιά κάμποσα χρόνια.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Φαντάζομαι ὅτι θά παίζανε ἐκεῖ ἐπιθεωρήσεις καί νούμερα βαριετέ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καθὼς καί κωμῳδίες ν ο ὕ τ ι κ ε ς.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Κωμῳδίες νούτινες; Τί εἶναι πάλι αὐτές οἱ νούτινες;

"Ενας θεατρικὸς ὅρος τοῦ νεωτέρου ἐλληνικοῦ θεάτρου. Μιὰ μονόπρακτὴ κωμῳδία, ἕνα σκέτς νά ποῦμε, τοῦ ὁποίου δέν ὑπῆρχε κείμενο. Ὅλοι οἱ ἡθοποιοὶ πού ἐλάμβαναν μέρος ξέρανε μόνο τὴν ὑπόθεσι καί λέγανε ὅ τι θέλανε μέ τὸ μυα-
λό τους, μέ τὸν ν ο ὕ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Κατάλαβα καί γι' αὐτὸ λεγόντουσαν αὐτές οἱ κωμῳδίες ν ο ὕ τ ι κ ε ς, μέ τὸν νοῦ δηλαδή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιάγνο μου σέ παρῶνῳ γιατί μπαίνεις μέ τὸ πρῶτο

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

νομίζω ότι ο επαγγελματίας, κάθε επαγγελματίας και ο ήθοποιος σαν επαγγελματίας, δημιουργεί στην δουλειά του λέξεις που τον εξυπηρετούν. Έτσι γίνεται συνηθώς. Καποιος ήθοποιός θά είπε : Δεν ξέρω τον ρόλο μου, μά εγώ τον παίζω όπως τον θυμάμαι, μέ τό μυαλό μου, μέ τον νοῦ, ν ο ὕ τ ι κ α. Κάποιος θά τό είπε, δεύτερος τό επανέλαβε, τρίτος τό ξανά 'πε και ή λέξις καθιερώθηκε. Όμως ἔς ξαναγυρίσωμε στό Θησεῖον στό θεατράκι Λ Ο Δ Ο !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τό θεατράκι τοῦ Θησείου ! Εἶδε μεγάλες δόξες Γιάννο τό θεατράκι τοῦ Θησείου. Σκέψου ὅτι γύρω στά 1900, δηλαδή πρό ἑβδομήντα περίπου ἔτων, ἔπαιζεν ἐκεῖ ἕνας λαϊκός ήθοποιός ὁ Παλαφάρας. Τό ἐπώνυμό του ἔχε ἡ παραμένει στήν γλῶσσα μας σαν συνώνυμο προχειρολογίας. Κατ'μιά φορά λένε στό θέατρο : Δέν ἀφήνετε τίς Παλαφαριές; Ἐπίσης ἐκεῖ, στό θέατρο τοῦ Θησείου ἔπαιζεν ἐπί σειράν ἔτων ὁ Γιάννης ὁ Κοῦος, ἕνας ήθοποιός τόσο σαχλός ὥστε ὅλοι τόν ξέρανε μ'αὐτό τό ὄνομα : Ὁ Γιάννης ὁ Κοῦος.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Αὐτά εἶναι βέβαια πολύ παλαιά, ἑβδομήντα χρόνια πρίν, ὅταν ὅμως τό θεατράκι τοῦ Θησείου γύρω στά 1920 ἔρχισε νά δέχεται θιάσους, συνοικιακούς μέν ἀλλά καίπως πιό εὐπρόσωπους, ἡ κατάσταση ἐκεῖνη εἶχε ἀλλάξει. Τό θέατρο αὐτό εἶδε πραγματικές δόξες ὅπως ἔλεγε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Καί μεγαλύτερες δόξες ἀκόμα, εἶδανε τά ὀπίσθια τοῦ θεάτρου.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Τά ὀπίσθια τοῦ θεάτρου : Δηλαδή :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Όπως σοῦ εἶπα, τό θέατρο δέν ἦτανε κτιστό, ἀλλά σανιδένιο καί στό πίσω μέρος τοῦ θεάτρου ὑπῆρχανε τά καμαρίνια τῶν ήθοποιῶν. Τά παιδιά λοιπόν τῆς γειτονιᾶς, εἶχανε ἀνακαλύψει μερικές τρύπες στά σανίδια καί βλέπανε τίς θεατρίνες πού ντυνόntonταν ἐκεῖ. Θαντάζεσαι λοιπόν τί γινότανε, ἕως ὅτου

μιά μέρα έγιναν τσιρπητοί και οι άνθρωποι του θεάτρου τούς κα-
ταβρέζανε .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ και η δεύτερη αυτή όδός του θεάτρου έβγαλάτ' η .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι απόλυτα, διότι ναί μέν είχε τοποθετηθεί έκει ένας φύλακας
για να προσέχ'η να μην πλησιάζ'η κανείς, αλλά ο φύλακας με τον
καιρό έγινε έπεχειρηματίας, άνοιξε και άλλες τρύπες στα σανί-
δια των καμαρινιών και επέτρεπε να βλέπουν όσοι πληρώνανε μιá
δεκάρα .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ μέ άλλα λόγια, εάν εισέπραττε δεκάρες άπ'όσοι από καμιά είσοδα-
ριά τέτοιους μυστικούς θεατάς, ο φύλακας αυτός θα έβγαζε ένα
κανονικό μεροκάματο της έποχής, δύο δραχμές την ήμέρα .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι είναι . "Όμως μιá και μιλάμε για τό θεατράκι του θησεί-
ου, άξίζει να θυμηθούμε και ένα νούμερο επιθεωρήσεως που παι-
ζότανε έκει στα 1918 και χαλούσε κόσμο . "Ήτανε η έποχή που
για πρώτη φορά στην 'Αθήνα, είχανε καθιερώσει την θερινή όρα
μισή όρα ναυρίτερα, θυμάμαι μάλιστα πολύ καλά ότι είχε δημο-
σιευθεί στις έφημερίδες ή σχετική είδησις ως έξης : "Απόφε-
άκριβος τα μεσάνυχτα, τό μεγάλο ρολόι όρολόγιον ζενίθ της
όδου Σταδίου (γωνία Γεωργίου Σταύρου) θα προχωρήσ'η κατά ή-
μίσειαν όραν . "Υπάλληλος του καταστήματος θέλει προχωρήσ'η
τόν λεπτοδείκτην κατά ήμισείαν όραν .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ μή μου π'ης ότι μαζεύτηκε κόσμος για να ίδ'η την άλλαγή της
όρας !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ πάντοτε φίλε μου, μαζεύτηκε κόσμος και ποσάκις για να δ'ουνε
τί ; "Ένα V υπάλληλο του ρολογάδικου που άνέρθηκε σε μιá σκάλα
και προχώρησε τόν λεπτοδείκτη . "Έτσι τό μεγάλο ρολόι της όδου
Σταδίου από τις δώδεκα πήγε στις δωδεκάμισή ενώ ο συγκεντρω-
μένο κόσμος έζητωκραύγαζε

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δηλαδή λαϊκή άφέλεια και δέν συμμαζεύεται !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στό άνέφερα αυτό γιά νά καταλήξω στό θεατράκι τ'ο θησείου
τότε παιζότανε έκει μιά έπιθεώρησης καί φυσικά αυτό τό γε-
γονός έσατυρίσθηκε μέ μιά πνευματωδέστατη σκηνή, 'Εμφανι-
ζότανε στήν σκηνή ένας χωροφύλακας πού κρατούσε από τά
πόδια του δύο πετεινούς. Κάποιος τόν ρωτούσε : Πού τούς
πηγαίνεις τούς πετεινούς ; Καί ο χωροφύλακας άπαντούσε :
Θυλακή, γιατί λαλούσανε μέ τήν παληά ώρα !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Δέν ήτανε καί άσχημο, Καί περίπου έκείνη τήν έποχή τραγουδιό-
τανε στήν 'Αθήνα ένα τσιγγάνικο τραγούδι πού άσφαλώς θά εζ-
χε μπεϊ καί στά Βαριετέ, "Ενα τσιγγάνικο τραγούδι πού θά
μ'ες τό θυμίσω τώρα ή φίλη μας Κλειώ Δενάρδου.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(τραγούδι)

Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ή λύπη
νά έχω βρεϊ κρυφή φωληά
γιατί τό ταϊρι μου να λείπη
άπ' τήν θερμή μου άγκαλιά

Γιατί στήν πόρτα μου ή έλπίδα
δεν στέκεται καί δέν κτυπά
καί μόνο μαύρη καταιγίδα
συχνά στά στήθη μου ξεσπά

Γιατί σκοτείνιασε ή πλάσι
γιατί δέν νοιώθω τήν ζωή
πού δέν θά μου χαμογελάση
ούτε καί βράδυ, ούτε πρωϊ

Πικρά κυλούν τά δάκρυά μου
κι' ή εύτυχία μέ μισεϊ
γιατί εΐσαι πάντα μακριά μου
γιατί μέ ξέχασες καί σύ !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ας προχωρήσωμε όμως στά συνοικιακά θερινά θέατρα Γιαγνο-
κατηφορίζοντας από τό θησεϊον, περνάμε τήν όδόν Κολοκυνθοσφί-
καί φθάνομε στό θέατρο τ'ο Λαού.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Τό περίφημο θέατρο τ'ο Λαού, στό Μεταξουργέιο, πού εΐδε

τίς πιο άπίστευτες όόξεις από διαλεχτούς άθηναϊκούς θιάσους
καί συρροή κόσμου .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί βέβαια, αυτά όμως γύρω στά 1930 μέ 1935 θ' έξιζε όμως νά
πούμε πως άρχισε αυτό τό θέατρο έβδομήντα χρ'νια πρίν στά
1900 .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δέν ήτανε θέατρο τότε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι λεγότανε : Κήπος Βουξίνου . Αύτός ό Μανώλης Βούξινος
~~ήτανε καλός πολιτικός κορματάς~~, είχε ένα καφενετό κοντά
στό Μεταξουργετό καί στήν μάντρα, πίσω από τό καφενετό του
έφτιαξε ένα μικρό πάλκο, ένοιξε μιá πόρτα καί ένόμασε τήν
μάντρα του : Κήπος Βουξίνου .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ εδ' προσέφερε βέβαια κάποιο θέαμα έφ'όσον είχε κτίσει πάλκο,

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ θέαμα τής έποχής του Σαντούρια, άμανέδες, λαγούτα καί άνατολί-
τικους χορούς όλα αυτά, μαζί μέ τίς άπαραίτητες πιστολιές .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πιστολιές ; Τί πιστολιές ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν τίς προτιμάς μέ έλλη λέξι : Κουμπουριές .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ οί θαμνές τοϋ κέντρου, ή πελατεία τοϋ Κήπου Βουξίνου δέν πή-
γαινε ποτέ έσπλη στο κέντρον αυτό . Καί πολύ συχνά οί θαμνές
μαλλώνανε για ώμή μιá καλλιτέχνίδα, τήν 'Αϊσέ χανούμ, πού ήτα-
νε άμανετζ-ϋ ρενομέ, ή μιá φραντσέζα μαντάμ φρανσουάζ πού
τραγουδούσε παριζιάνικα πεταχτά τραγουδάκια ή μιá ιταλίδα
πού ξελαρυγγιαζότανε μέ ήριες από ύπερες . Καταλαβαίνεις ότι
σέ μιá τέτοια διεκδίκηση σαρκικών έδαφών, ό λόγος έδινε τό-
πο στο κουμπούρι, πράγμα πού γινότανε πολύ συχνά .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καταλαβαίνω τήν συνέχεια .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σοϋ έχω άπονείμει πρίν από λίγο ευσημον αντιλήψεως καί εζμαι
βέβαιος ότι τήν κατάλαβες

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Κάποτε αυτός ο πανώλης Βουξίνος - έτσι δεν τον είπες; -
θά βαρέθηκε αυτές όλες τις σαρκικές καλλονές, την 'Αϊσά χα-
νούμ, την Μέλπω την χορεύτρια που έπεδίδετο στον χορό της
κοιλιάς, στην γαλλίδα την φρανσουάζ και την ιταλίδα με τις
δωρεές και θά μετέβαλλε τον κήπο Βουξίνου σε θέατρο. Πότε
~~έτσι~~ έγινε αυτό;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στά 1918 μέ 1920, έδω και μισόν αιώνα, πενήντα χρόνια άκρι-
βως οι άρχαίοι Έλληνες έλεγαν : 'Από Διός άρχεσθαι τό
νεοελληνικό θέατρο έλεγε : 'Από παντομίμας άρχεσθαι. Και ο
κήπος Βουξίνου, μετωνομάσθηκε στην άρχή θέατρον Μεταξουργει-
ου γιά νά τιμηθώ τό τοπωνύμιο της κοντινής πλατείας. Τό θέ-
ατρο λοιπόν αυτό, έρχισε από παντομίμα, μά γλήγορα έλλαξε
εξδός θεάματος και κάποιος λαϊκός ήθοποιός που έγραφε μάλι-
στα θεατρικά έργα, ο περιλάλητος Ζάχος. Θάνος, έγραφε μία έ-
πιθεώρησι την Σκοθπα |

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Τήν Σκοθπα, μάλιστα, 'Ο τίτλος της έχει μένει ιστορικός στά
θεατρικά χρονικά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Τί έγινε μέ την Σκοθπα δεν περιγράφεται. Τήν ίδια έποχή, ο
άθηναίος θεατρικός συγγραφέας και κομφογράφος 'Αντώνης Βώττης
είχε γράψει μία θεαματική επιθεώρησι : τον Παπαγάλλο, στο
θέατρον 'Ολύμπια, όπου σήμερα ή Λυρική Σκηνή ~~πρόσφαιρε~~
μάλιστα τότε διεφημίσθη γιά πρώτη φορά στην επιθεώρησι
και μ π α λ α έ τ ο, ένα γερμανικό νομίζω μπαλέτο από
έξη χορεύτριες.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Και τώρα θά σε καταπλήξω Δημήτρη 'Η Σκοθπα του Μεταξουργείου
είχε τόσο επιτυχία που τραβούσε περισσότερο τον κόσμο από τον
Παπαγάλλο του Βώττη μέ τό μπαλέτο του. Και μάλιστα, κάποιος
χαριτολόγος δημοσιογράφος, έγραφε στην έφημερίδα του ότι
τό μ π α λ α ί (γαλλικά μπαλαί είναι ή σκοθπα όπως ξέρεις)
τό μπαλαί του Μεταξουργείου έφαγε τό μπαλέτο του Παπαγάλου

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτην τήν φορά Γιάγκο είμαι νόμ' άουτ, μ' έφαγες στήν
 άθηνογνωσία, μά ποθ τά ξέρεις έσύ αυτά ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν τά 'χω ζήσει βέβαια, μά κήπου θά τά διάβασα Καί ήτανε ή
 έποχή ποθ χαλούσε ό κόσμος μ' ένα παριζιάνικο πεταχτό τραγουδι
 τήν Μαργκερίτ, τό θυμάσαι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν Μαργκερίτ δέν θυμάμαι ; Μά γιά νά τήν θυμηθούνε καί όσοι
 μεις άποθν, ές τήν τραγουδήση ή φιλη μας ή Κλειώ

ΔΕΝΑΡΔΟΥ

Μιά μικρή χαρτωμένη
 άπ'τό στίτι μου διαβαίνει
 κι'όταν τήν κοιτώ
 νοιώθω πυρετό
 καί μιά χάρι της ζητώ
 Νά σταθώ νά της μιλήσω
 μιά στιγμή νά τήν γνωρίσω
 μά αύτή περνά
 κι'ούτε κήν γυρνά
 καί διαρκώς μέ τυραννά
 Κι'έτσι καίγομαι κι'έγώ
 ποθ ήδωνα τήν κυνηγώ

'Από σένα καρτερώ - Μαργαρίτα - Μαργαρίτα
 τήν ζωή μου νά χαρώ
 μ' ένα λόγo τρυφερό
 Τήν ζωή μου τήν μισή - Μαργαρίτα - Μαργαρίτα
 μου τήν έχεις πάρει έσύ
 Μαργαρίτα μ.υ χρυσή !

2

Μά εκείνη δέν προσέχει
 καί έλλοθ τον νοσ της έχει
 είναι πονηρή
 όηθεν άυστηρή
 κι'έγώ λυόνω σάν κερί
 Νέρες φεύγουνε καί βράδυα
 κι'είναι ή ζωή μου ήδεια
 κι'ή σκληρή αύτή

οὐτε νά σκεφτῇ
 πόσο ἔχω ερωτευτεῖ !
 περιμένω νά τήν ὁῶ
 αἰ σιγά τῆς τραγουδοῦ !

Ἀπό σένα καρτερῶ
 Παργαρίτα - Παργαρίτα
 τήν ζωή μου νά χαρῶ **η τ λ η τ λ !**

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄς ξαναγυρίσωμε στό θέατρο τοῦ Λαοῦ Γιάγκο. Τότε, μετά τήν ἐπιτυχία τῆς Σκούπας ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ θεάτρου τό μετωνόμασε πάλι ἀπό θέατρο Μεταξουργεῖου σέ θέατρο Λαοῦ, ὁ συγγραφέας τῆς **Σ κ ο ὕ π α ς**, ὁ γάμος θάνος γινότανε πιά δικαιωματικά ὁ μόνιμος ἐνοικιαστής καί θεατρικός παρῶν τοῦ θεάτρου Λαοῦ, μά οἱ ἄλλες του ἐπιθεωρήσεις δέν εἶχαν τήν ἀπόδοσι τῆς πρώτης, ἕως ὅτου στά 1924 - ἔν θυμῶμαι καλά - ὁ γάμος θάνος μέ μιᾶ καταπληκτική πρωταγωνίστρια τήν Νίτσα Μωρέτη παίρνει δεύτερη ἐπιτυχία μέ μιᾶ λαϊκή μουσική ἡθογραφία, τό Ἰλανάκι !

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' αὐτό εἶναι γνωστό Πραγματικά τό Ἰλανάκι ἐχάλασε κόσμο στήν Ἀθήνα καί ἔχω ἀκούσει ὅτι τήν τόση του ἐπιτυχία τήν χρωστοῦσε στήν Νίτσα Μωρέτη

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί γυναῖκα ἦτανε αὐτή Γιάγκο Μικρόσωμη, ἀδύνατη καί ὕχι ὁμορφη πολύ, ἐγέμιζε τήν σκηνή καί ὅταν ἦτανε μόνη της στό πάλκο

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολλές γυναῖκες ἔχουν διαπρέψει στά μάγικα Πρώτη πρώτη ἡ Μαρίκα Κοτοπούλη πού ἔπαιζε τραγωδία μέ ὅση εὐχέρεια ἔκανε καί τόν Ποντίκη, στά χαρίνια τοῦ Δεληκατερίνη

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί μόνο ἡ Κοτοπούλη Μήπως ἡ Φλώρα Βορδώνη - Βελμύρα Κι' αὐτή περίφημη καί περιζήτητη γιά τὰ μάγικα Ἡ Γίτα Λάσκαρη σύζυγος τοῦ Βασίλη Ἀργυρόπουλου Κι' αὐτή ἦτανε ἀριστοτέχνις στά μάγικα Καί πόσες ἄλλες, πόσες ἄλλες !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ "Όμως καί τό θέατρο εἶχε ἀρχίσει νά ἐξευγενίζεται καί
παρά ὅλα αὐτά τά μάγικα νοῦμερα καί τά 'λλανάκια, ἡ ἰτα-
λική καντσοννέτα ἔμπαινε σιγά σιγά στήν ζωή μας, ἔπαιρνε
στίχους ἐλληνικοὺς καί τραγουδιότανε κατὰ νόρον. Κι' ἔχομε
μιὰ κλασσική ἀπόδειξι γι' αὐτό : "Ένα ναπολιτάνικο τρα-
γουδί σέ ρυθμό βάλς πού θά μᾶς τό θυμίσῃ τώρα ἡ Κλειώ

ΔΕΣΠΑΡΑΟΥ

Μέ τρελαίνουν τ' ἀφρᾶτα σου κᾶλλη
καί θαυμάζω τήν τόση ὀμορφιά σου
μὰ λυπᾶμαι πού σκέπτομαι πάλι
πού 'ναι κρύα γιά μέ ἡ καρδιά σου

"Αχ νά ἤξερες τί μοῦ χαρίζεις
τί χαρά μέσ' τᾶ στήθη μου νοιώθω
σάν σέ βλέπω, μέ ἄνθη στολίζεις
τόν ἄγνό μου κι' ἐγιάτρευτο πόθο

"Αν ἤμποροῦσα νά 'χα - δυό λόγια σου γλυκά
τί εὐτυχία ἂ 'χα - ὠραία μου θεά
νά πάφω νά σοῦ λέω - λόγια χωρίς σκοπό
νά πάφω πιά νά κλαίω - γιατί σέ ἀγαπῶ !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Θά ξαναγυρίσωμε στό θέατρο τοῦ λαοῦ Δημήτρη

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Προτιμῶ νά ἐπιστρέψωμε μιάν ἄλλη μέρα Γιάγκο. Πήν ξεχνᾷς ὅτι
ἔχομε νά πᾶμε κι' ἐκεῖ κοντά, στό θέατρο Περρονέ. Κι' αὐτό πα-
ληό, παμπάλαιο

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό ὄνομά του Περρονέ δέν τό φανερώνει γιά παληό

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εἶναι τό παινούργιο του ὄνομα, ὅταν τό θέατρο αὐτό κτίσθηκε
ἀπό τήν μάντρα πού ὀπῆρχε πρῶτα ἐκεῖ

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' ἐκεῖ μάντρα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάντρα θεατρική βέβαια. "Όμως κι' ἐκεῖ παντομίμα Κυρίως καί
μονίμως παντομίμα ἐκεῖ. "Ανομή κι' ὁ μέγας ἀργότερα ἡθοποιός
τοῦ μουσικοῦ θεάτρου, ὁ Πέτρος ὁ Κυριακός, ἔχει παίξει ἐκεῖ
παντομίμα στά πρῶτα του χρόνια. "Εκεῖ, στήν θέσι ὅπου βρίσκε-
ται σήμερα τό Περρονέ, ἔπαιζε καί Καραγιαννίδης πολύ συχνά

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καραγκιόζης θά 'ναι πολύ παλιά ιστορία, γιατί ἐγώ δέν θυμῶμαι
στό περρονέ καραγκιόζη

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ούτε τήν μάντρα μπορεῖς νά θυμῶσαι. Κι ἄ μισογηρεμισμένη μάν-
τρα, στήν ὁποία δέν μπορούσε νά φτάσης ἀπό τήν λάσπη πού
ὑπῆρχε γύρω γύρω

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τέτοια κατάστασις ἐπικρατοῦσε

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέτοια καί χειρότερη. Ἡ συνοικίης τῆς Ἀθήνας ἦτανε ἐγκατα-
λελειμένες στό ἔλεος τοῦ Ὑψίστου καί ὁ Ὑψιστος δέν φροντί-
ζει γιά τοὺς δρόμους. Τέλος πάντων, ἄς φύγωμε ἀπό τὸ περ-
ρονέ καί ἄς πάμε ἐκεῖ κοντά στό θέατρον Πολυθέαμα

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πολυθέαμα. Ὑπῆρχε θέατρον Πολυθέαμα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θέατρο πού ἔπαιζε μεγάλο ρόλο στήν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ
θεάτρου

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δηλαδή

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σ' αὐτό τὸ θέατρο γιάγνο δέν παιζότανε παντομίμα, ἀλλά παλαιό
λαϊκὸ δράμα. Τό εἶχε μονίμως μιὰ δραματικὴ λαϊκὴ ἡθοποιὸς Μα-
ρία Κυριακίδου, πού ἔπαιζε κυρίως τήν Μαρία Πενταγιώτισσα,
τήν Γιδόλφω, τήν Ἑσμέ τήν Τουρκοπούλα, τίς δύο ὀρφανές καί
τὸ δακρύβρεκτον δράμα σέ δέκα πράξεις

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὅσες πράξεις

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέκα πράξεις : Πίστις ἑλπίς καί ἔλεος

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι ἀπό τὰ δράματα αὐτά ἔγινε ἱστορικὸ αὐτό τὸ Πολυθέαμα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁχι, ἀπὸ ἓνα ἕλλο γεγονὸς πού σημειώθηκε νομίζω στὰ 1924
ἐδῶ καί σαράντα πέντε χρόνια. Οἱ ἡθοποιοί ἕως τότε ἦτανε
κυριολεκτικὰ σκλάβοι τῶν διασαρχῶν. Οὔτε νομοθεσία εἶχανε,
οὔτε συντάξεις, οὔτε περίθαλψη, τίποτε. Ὅταν γερνούσανε
πεθαίνανε κυριολεκτικὰ στήν ψάθα. Τότε λοιπόν, στὰ 1924
ἔγινε ἡ μεγάλη θεατρικὴ κίνησις, πού ἐξεδηλώθη μέ μιὰ παν-
θεατρικὴ ἀπεργία. Ὅλοι, μὰ ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἡθοποιοί

σταμάτησαν τῖς οὐλειές τους καί μαζε-τήκανε στό θέατρο πολυ-
θέαμα ὅπου συνηροτήσανε ἕνα τεράστιο θέατρο ἀπό πενήντα, ἑξην-
τα, ὀγδόντα πρόσωπα

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τά θέατρα θά κλείσανε φυσικά

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ολα πῶς νά παίξουνε ἀφοῦ δέν εἶχε μείνει οὔτε ἕνας θεατρί-
νος στούς θειάσους Καί ἐκεῖ, στό πολυθέαμα, ἔτρεξε ὅλη ἡ
Ἀθήνα, πρῶτα ἀπό συμπάθεια γιά τόν ἀγῶνα τῶν ἡθοποιῶν καί
δεύτερον γιὰτί μ' ἕνα εἰσιτήριο, θά ἔβλεπε τόσους θειάσους
συγκεντρωμένους Λίγο πρᾶγμα ἦτανε

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι τί θά ἔγινε Μά τί ἔργο παίξανε τόσοι ἡθοποιοί

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ο τι ἤξερε ὁ καθένας τους Ἀφοῦ ἡθοποιοί δραματι-
κοί, ὅπως ὁ μακαρίτης ὁ Γεώργιος Γλυνός ἔβγαλνε καί τραγουδοῦσε ἕνα
ρωσικό τραγούδι, τό Πανατσάμ - Πανατσάμ

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' αὐτό τό περίφημο πολυθέαμα ποῦ ἦτανε ἔραγε

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου ἔγινε ἀργότερα τό σημερινό θέατρο Βέμπο

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐκεῖ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα φυσικά ὅλη αὐτή ἡ δόξα τοῦ θεάτρου πολυθέαμα δέν
κράτησε παρά ἕνα μῆνα, ὅχι περισσότερο, γιὰτί οἱ θειασάρχες
ὑποχωρήσανε στό αἰτήματα τῶν ἡθοποιῶν καί ἡ Κυβέρνησις τότε
πῆρε νομοθετικῶς προστατευτικά μέτρα γιά τοὺς καλλιτέχνες
τότε ἀκριβῶς, στήν θεατρική ἀπεργία, μιά ἡθοποιός τοῦ μελο-
δράματος, ἡ Ἀρτεμὶς Κυπαρίση, τραγουδοῦσε τό περίφημο βάλς
ἔν γιὰ μένα ἡ καρὸ ὅλα σου χτυπᾷ

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποῦ τώρα θά μῖς τό τραγούδι ἡ Κλειώ

ΔΕΝΑΡΔΟΥ

(τραγουδοῦ)

ἔμειναν οἱ δύο οἱ καρδιές μας
καί θά χτυπᾷνε μαζύ
θά 'ναι γλυκειές οἱ βραδυές μας
μέσ' τήν ζωή τήν ἐσθή
τί ἄλλο κανεῖς νά ἐλπίσῃ
τί ἄλλο κανεῖς νά χαρῇ

Όταν τόν έχει αγαπήσει
κάποια καρδιά τρυφερή

"Αν γιὰ μένα, ή καρδοσλα σου χτυπά
στά φιλάκια σου θά ξεχνώ
κάθε πόθο μου καί καημό
τά όνειρά μας θά είναι χαρωπά
Έλα νά ζήσουμε μαζί
γλυκειά μου καστενή !

Θέλω νά είμαστε μόνοι
πάντα οί δυό άγγελιά
ν' άκομπανιάρη τ' άηδόνη
Όταν θ' άκούη φιλιά
χέ περιβόλι ένθισμένο
πού 'χει λουλούδια πολλά
κάθε φιλή μυρωμένο
πιότεροροσχοβολά

"Αν γιὰ μένα, ή καρδοσλα σου χτυπά
στά φιλάκια σου θά ξεχνώ
κάθε πόθο μου καί καημό
τά όνειρά μας, θά είναι χαρωπά
Έλα νά ζήσουμε μαζί
γλυκειά μου καστενή !

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δημήτρη μου τά είπαμε πάλι απόψε μά ή ώρα μας πέρασε καί
μάς γνώφουν από μέσα ότι πρέπει νά σταματήσουμε

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νά γίνη Κι' είμαστε σέ τόση φόρμα "Ας διαπόψουμε λοιπόν
γιὰ τήν έρχόμενη Κυριακή, τήν ίδια πάντα ώρα